

Budapešť 2015 – Intersteno

Competition Note taking and reporting (NT) – Czech

Soutěž "Protokolování"

Zkušební diktát (Practice dictation; 1 minute, 120 syllables)

(1 minuta, 120 slabik)

Tajní agenti mohou být všude kolem nás, když sbírají informace pro zahraniční vlády. Pokud máte schopnost stát se dobrým tajným agentem, můžete se o tuto činnost ucházet a projít speciálním zaškolením. Ale myslete na to, že skoro všechny země mají přísné zákony týkající se špionáže. Rozsudky, pokud je agent odhalen, mohou představovat mnohaleté vězení.

Soutěžní diktát (Competition dictation; 10 minutes, 1847 syllables)

(10 minut, 1847 slabik – III. skupina)

Některé zajímavé skutečnosti o špionáži a tajných agentech

1. Povězte mi, prosím, co je špionáž?

Zjednodušeně řečeno bývá špionáž označena jako špehování. Jde o sbírání informací, ale shromažďování informací z veřejných zdrojů není za špionáž považováno. Špionáží se rozumí tajné získávání informací proti vůli jejich nositele. Přirozeně se tak děje s úmyslem mít ze získaných informací užitek.

Pohled do historie ukazuje, že špionáž se hlavně provozuje mezi státy, například mezi znepřátelenými státy v dobách války, ale děje se tak i v době míru. Krátce řečeno, špionáží získané poznatky doplňují informace, které vlády jednoduše potřebují, aby mohly chránit svou práci a zajišťovat národní bezpečnost. Tato špionáž cílí na národní obranu jiných států, včetně jejich vojenských možností a válečného průmyslu. Špehující stát ovšem také zajímá způsob a postup, jak země připravuje a provádí svou zahraniční politiku.

2. Špióni jsou už dávno mezi námi

Činnost špiónů má dlouhou historii. Už dávno v Římské říši byla špionáž využívána, do zahraničí byli vysíláni misionáři, aby zjišťovali sílu a nepřátelství sousedních kmenů a národů.

V průběhu dalších staletí nenastaly ve způsobu a rozsahu špionáže žádné velké změny. Teprve v průběhu první světové války od roku tisíc devět set čtrnáct do roku tisíc devět set osmnáct se rozšířila špionáž mezi národy. Měli bychom ovšem zohlednit, že špiónům a tajným agentům scházela profesionalita, čímž jejich shromažďování spolehlivých informací nebylo nijak zvlášť efektivní.

To se změnilo během druhé světové války, v letech tisíc devět set třicet devět až tisíc devět set čtyřicet pět. Vlády dostaly lekce, které ve válce vedly k lépe organizované a profesionálnější špionážní činnosti. Dobře vyškolení agenti svou činnost prováděli po celém světě a cíleně shromažďovali zejména informace o vývoji nových zbraní a trasách lodí a ponorek.

3. Studená válka byla vyvrcholením tradiční špionáže.

Studená válka byla obdobím velkého napětí po ukončení druhé světové války. Toto napětí existovalo mezi Spojenými státy jako reprezentantem kapitalismu a bývalým Sovětským svazem jako reprezentantem komunismu. Obě velmoci měly atomové zbraně a vzájemně si nevěřily. Tím vznikla trvalá hrozba vypuknutí atomové války.

Je pochopitelné, že za těchto okolností vznikla velká potřeba dozvědět se co možná nejvíce o vojenských schopnostech a úmyslech protivníka. Při zachování tajemství a přísných bezpečnostních opatření ve všech těchto oblastech se špionáž ukázala být nejefektivnější cestou, jak se k vojenským informacím dostat.

Protože ještě nebyl vynalezen internet, vedlo to k nasazení velkého počtu špiónů. Ilegálně pronikali na území druhé strany v naději, že se dostanou do prostředí vládních úřadů, vojenských oddělení a podobně. Tito špióni nebo agenti se snažili tradičními úskoky získat informace, přičemž vážně riskovali své životy, například když se pokoušeli odcizit dokumenty. Předávání touto cestou shromážděných informací zpět do vlasti bývalo prováděno tradičními cestami rádiového přenosu nebo pomocí kurýrů.

4. Špionáž v digitálním věku

Žijeme v digitálním věku, ve kterém počítače zabraly místo po psacích strojích. Zprávy a jiné písemné informace jsou dnes digitalizovány a už nejsou uchovávány v psacím stole. Téměř veškerá komunikace, ať už písemná nebo ústní, se uskutečňuje pomocí počítače připojeného na internet a mobilními telefony, což umožňuje přístup zvenčí. Ovšem počítače, stejně jako mobilní telefony a sítě, mohou být napadeny, což umožní získání přístupu k těmto informacím a celé komunikaci zvnějšku.

Tento vývoj špionážní činnosti změnil. Dnešní špehování provádějí zejména národní tajné služby se stovkami spolupracovníků, kteří využívají speciální vyhledávací programy, aby slídili po celém světě. Tato špionážní činnost spočívá v celosvětovém digitálním sledování osob a organizací, při němž jsou sledovány jejich aktivity na internetu. Kromě toho se tyto tajné služby zabývají zachytáváním dat z milionů telefonátů a textových informací. To se děje ve vážné snaze překazit organizovanou kriminalitu a terorismus.

5. Jak se stát úspěšným tajným agentem

Pokud je špión aktivní v zahraničí, nazýváme ho tajným agentem. Samozřejmě nesmí být tajný agent nápadný. Proto to musí být zejména a především nenápadné osoby, obdařené schopností své utajení ochránit.

Práce tajného agenta spočívá v získávání a zpětném předávání důležitých neveřejných informací o speciálních konkrétních cílech, které mu byly přiděleny. Takovým cílem může být třeba teroristická organizace. Aby se k požadovaným informacím mohl dostat, je tajný agent vyškolen v používání speciální techniky, jako je například infiltrace do cílové organizace.

Tajní agenti musejí mít dobré všeobecné vzdělání, pokud možno vysokoškolské, a měli by ovládat více jazyků. Musejí být neustále připraveni k nasazení, což se samozřejmě negativně projevuje i v rodinném životě. Tajný agent si musí umět poradit s náhle vzniklou situací, což předpokládá, aby byl schopen jednat se všemi typy lidí. Kromě toho by tajný agent měl být v dobré tělesné kondici, k čemuž ovšem patří i ovládnutí technik sebeobrany.

Model summary – Vzorový protokol (Přehled klíčových vět v odstavcích)

Plusové body
k přidělení

Některé zajímavé skutečnosti o špionáži a tajných agentech

1. Povězte mi, prosím: co je špionáž?
  - 1.a. Špionáž/Špehování je tajné získávání informací 4
  - b. proti vůli jejich nositele. 4
  - 2.a. Špionáž doplňuje informace, které vlády potřebují 4
  - b. a cílí na národní obranu a zahraniční politiku jiných států. 6

2. Špióni jsou už dávno mezi námi
  1. Už v Římské říši byla špionáž využívána. 4
  2. V první světové válce špionáži scházela profesionalita / efektivnost. 6
  - 3.a. Za druhé světové války byla špionáž lépe organizovaná / profesionálnější 4
  - b. a byla cílena na nové zbraně a trasy lodí. 4

3. Studená válka byla vyvrcholením tradiční špionáže.
  - 1.a. Studená válka byla obdobím napětí a hrozby atomové války 6
  - b. mezi Spojenými státy / kapitalismus a Sovětským svazem / komunismus. 4
  - 2.a. Vojenské informace se získávají prostřednictvím špionáže. 4
  - b. Špióni pronikali na území druhé strany, 4
  - c. a snažili se získat informace a předávali je tradičními cestami. 4

4. Špionáž v digitálním věku
  - 1.a. Počítače a mobilní telefony, umožňují vnější přístup 4
  - b. k informacím a celé komunikaci, která se jejich prostřednictvím uskutečňuje 6
  - 2.a. Špionáž provádějí zejména tajné služby, 4
  - b. spočívá v digitálním sledování a zachytávání dat 4
  - c. ve snaze překazít organizovanou kriminalitu / terorismus. 4

5. Jak se stát úspěšným tajným agentem
  1. Tajný agent musí být nenápadnou osobou 2
  - 2.a. Tajný agent získává a předává informace o cílech. 4
  - b. Aby se k informacím dostal, používá speciální techniky. 4
  - 3.a. Tajní agenti musí mít dobré vzdělání a ovládat více jazyků, 4
  - b. být připraveni k nasazení, poradit si se situací a být v dobré tělesné kondici. 6

Nejvyšší možný počet bodů

100

Poznámky:

- 1) Každý odstavec obsahuje podtržená a tučně vytištěná klíčová slova. Pro získání všech bodů odstavce musí být nejméně 80 % těchto klíčových slov v práci soutěžícího obsazeno. Pokud méně, přidělí se jen polovina bodů, případně 0 bodů, pokud je méně než v práci méně než 20 % klíčových slov. Další vysvětlení k hodnocení podá jury.
- 2) Jsou-li dvě klíčová slova oddělena lomítkem, stačí, aby bylo v soutěžní práci obsazeno jedno z nich.